

|                         |                                                                                 |                                |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| SUROWCE<br>WŁÓKIENNICZE | NORMA BRANŻOWA                                                                  | <b>BN-76</b><br><b>7522-06</b> |
|                         | <b>Włókno konopne długie<br/>trzepane biologiczne<br/>na wyroby powroźnicze</b> | Zamiast<br>BN-67/7511-07       |
|                         |                                                                                 | Grupa katalogowa XI 71         |

## 1. WSTĘP

**1.1. Przedmiot normy.** Przedmiotem normy jest włókno konopne długie trzepane biologiczne produkcji krajowej przemysłowej oraz wiejskiej, stosowane na wyroby powroźnicze, w zakresie obrotu między przemysłem lniarskim i przedsiębiorstwami zgrupowanymi w Centrali Surowców Włókienniczych i Skórzanych.

**1.2. Określenia** — wg PN-74/P-04961.

## 2. PODZIAŁ I OZNACZENIE

**2.1. Podstawowy podział i oznaczenie** — wg SWW i SWA podbranża 1931 oraz Indeksu surowców i półfabrykatów, przy czym oznaczenie należy uzupełnić po kresce ukośnej gatunkiem włókna.

**2.2. Przykład oznaczenia** włókna konopnego długiego, trzepanego (1931-4), biologicznego (10), gatunku II (+72), roszańniczego półsłanego powroźniczego (2):

1931-410+722/II

## 3. WYMAGANIA I METODY BADAŃ

**3.1. Wymagania ogólne.** Włókno należy tak przygotować, aby nadawało się bezpośrednio do przerobu.

Włókno zarówno w garściach, jak i w belach powinno być jednolite, przy czym ułożenie włókien technicznych w garściach powinno być równoległe.

Dopuszcza się do obrotu handlowego włókno o wilgotności 15%. Do rozliczeń handlowych przyjmuje się wilgotność włókna 12%.

Wilgotność należy wyznaczać wg PN-71/P-04601.

## 3.2. Wymagania szczegółowe

**3.2.1. Wymagania organoleptyczne.** Zestawienie wymagań organoleptycznych i metod badań podano w załączniku.

**3.2.2. Wymagania laboratoryjne.** Zestawienie wymagań laboratoryjnych i metod badań podano w tabl. 1 i 2.

**Tablica 1. Zestawienie wymagań laboratoryjnych i metod badań dla włókna konopnego długiego, produkcji roszańniczej, powroźniczego**

| Rodzaj wskaźnika                                               | Gatunek          |                  |                  | Metoda badania wg |
|----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|
|                                                                | I                | II               | III              |                   |
| Umowna liczba jednostek jakości                                | 1                | 2                | 3                | BN-70/7511-13     |
| Przedziały umownych liczb jednostek jakości                    | 1,0<br>do<br>1,4 | 1,5<br>do<br>2,5 | 2,6<br>do<br>3,0 |                   |
| Średnia długość garści, cm, nie mniej niż                      | 140              | 110              | 80               |                   |
| Wydaźność włókna czesanego ręcznie, %, nie mniej niż           | 70               | 60               | 50               |                   |
| Zawartość paździerz, %, nie więcej niż                         | 1,5              | 4,0              | 6,0              |                   |
| Wytrzymałość bezwzględna, daN(kG), nie mniej niż <sup>1)</sup> |                  |                  |                  |                   |
| Zawartość łap, %, nie więcej niż                               | 0,1              | 5,0              | 10,0             |                   |

<sup>1)</sup> Wartość wskaźnika zostanie podana w terminie do 31 grudnia 1977 r. Wskaźnik badany w przypadkach spornych.

Zgłoszona przez Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego  
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Lniarskiego dnia 25 lipca 1976 r. jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 lipca 1977 r.  
(Dz. Norm. i Miar nr 27/1976 poz. 113)

**Tablica 2. Zestawienie wymagań laboratoryjnych i metod badań dla włókna konopnego długiego, produkcji wiejskiej, powroźniczego**

| Rodzaj wskaźnika                                               | Gatunek          |                  |                  | Metoda badania wg |
|----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------|
|                                                                | I                | II               | III              |                   |
| Umowna liczba jednostek jakości                                | 1                | 2                | 3                | BN-70/7511-13     |
| Przedziały umownych liczb jednostek jakości                    | 1,0<br>do<br>1,4 | 1,5<br>do<br>2,5 | 2,6<br>do<br>3,0 |                   |
| Średnia długość garści, cm, nie mniej niż                      | 140              | 110              | 80               |                   |
| Wydajność włókna czesanego ręcznie, %, nie mniej niż           | 70               | 60               | 50               |                   |
| Zawartość paździerzy, %, nie więcej niż                        | 2                | 4                | 6                |                   |
| Wytrzymałość bezwzględna, daN(kG), nie mniej niż <sup>1)</sup> |                  |                  |                  |                   |
| Zawartość łap, %, nie więcej niż                               | 0,1              | 5,0              | 10,0             |                   |

<sup>1)</sup> Wartość wskaźnika zostanie podana w terminie do 31 grudnia 1977 r. Wskaźnik badany w przypadkach spornych.

**3.3. Ustalenie gatunku.** Gatunek włókna należy ustalić na podstawie badań organoleptycznych uzupełnionych stosowaniem wzorców, a w przypadku rozbieżności stosując badania laboratoryjne wg 3.2.2.

#### 4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

**4.1. Pakowanie.** Garście włókna należy układać w bele, przy czym każdej garści włókna należy nadać pół skrętu w celu zachowania jej odrębności. Masa pojedynczej garści włókna powinna wynosić 0,8 do 1,5 kg.

Bele włókna powinny być związane w sposób zabezpieczający przed rozpadnięciem.

**4.2. Przechowywanie.** Bele włókna należy przechowywać w pomieszczeniach suchych, przewiewnych i nienasłonecznionych, w warunkach zabezpieczających przed zamoczeniem, zabrudzeniem, uszkodzeniem mechanicznym i chemicznym.

Włókno należy układać na kratownicach niemetalowych w odległości co najmniej 10 cm nad powierzchnią podłogi oraz 50 cm od powierzchni ścian, przewodów kanalizacyjnych i wodociągów.

Odległość od urządzeń energetycznych i instalacji oświetleniowych powinna być zgodna z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi.

**4.3. Transport.** Bele włókna należy przewozić krytymi i czystymi środkami transportowymi.

Włókno należy załadowywać, przewozić i wyładowywać w warunkach zabezpieczających przed zamoczeniem, zabrudzeniem, uszkodzeniem mechanicznym i chemicznym, zgodnie z obowiązującymi przepisami o ładowaniu i wyładowywaniu środków transportowych.

#### 5. BADANIA ODBIORCZE

**5.1. Partia.** Partię włókna przedstawioną do odbioru stanowi określona liczba bel tego samego gatunku włókna o jednakowym oznaczeniu, dostarczona za jednym dowodem dostawy.

**5.2. Dokumentacja partii.** Do partii należy dołączyć specyfikację.

**5.3. Pobieranie próbek.** Do badań organoleptycznych z każdej partii włókna przedstawionej do odbioru należy wydzielić sposobem losowym na ślepo liczbę bel wg tabl. 3.

**Tablica 3. Liczba bel wyodrębnionych do badań**

| Liczebność partii<br>(liczba bel) | Liczebność próbki<br>(liczba bel wyodrębnionych do badań) |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| do 3                              | wszystkie                                                 |
| 4 ÷ 5                             | 3                                                         |
| 6 ÷ 10                            | 5                                                         |
| 11 ÷ 15                           | 6                                                         |
| 16 ÷ 25                           | 9                                                         |
| 26 ÷ 63                           | 12                                                        |
| 64 ÷ 160                          | 14                                                        |
| 161 ÷ 250                         | 15                                                        |
| powyżej 250                       | 16                                                        |

Badaniom organoleptycznym podlega co najmniej 10% garści znajdujących się w wydzielonych belach.

Do badań laboratoryjnych należy z każdej z wydzielonych do badań organoleptycznych bel pobrać z warstw wewnętrznych taką jednakową liczbę garści, aby masa próbki wynosiła:

- do wyznaczania długości garści — 2 do 3 kg,
- do wyznaczania wydajności włókna czesanego ręcznie — 2 do 3 kg,
- do wyznaczania zawartości paździerzy — 2 próbki po 1 kg, przy czym każdą próbkę należy umieścić w oddzielnym opakowaniu,
- do wyznaczania wytrzymałości włókna na rozciąganie — 3 kg,
- do wyznaczania zawartości łap — 2 do 3 kg,
- do wyznaczania wilgotności — po 1 garści włókna. Z wybranych garści należy pobrać próbkę o masie 600 g, którą po podzieleniu na trzy równe części należy zabezpieczyć w szczelnych pojemnikach.

#### 5.4. Opis badań

**5.4.1. Oględziny zewnętrzne** polegają na sprawdzeniu wyglądu zewnętrznego przedstawionej partii włókna i sprawdzeniu partii ze specyfikacją oraz opakowania i znakowania z wymaganiami podanymi w 4.1.

**5.4.2. Badania organoleptyczne** polegają na sprawdzeniu partii z wymaganiami organoleptycznymi wyszczególnionymi w 3.1 i 3.2.1.

**5.4.3. Badania laboratoryjne**, wykonywane w przypadkach wątpliwych i ekonomicznie uzasad-

nionych, polegają na sprawdzeniu zgodności partii ze wskaźnikami laboratoryjnymi podanymi w 3.2.2.

**5.5. Ocena partii.** Partię włókna należy uznać za zgodną z wymaganiami normy i specyfikacją, jeżeli wszystkie badania przeprowadzone zgodnie z 5.4 dały wyniki dodatnie.

Partię przedstawioną do odbioru należy uznać za niezgodną z wymaganiami normy, jeżeli chociaż jedno badanie przeprowadzone zgodnie z 5.4 dało wynik ujemny.

K O N I E C

#### ZAŁĄCZNIK

### ZESTAWIENIE WYMAGAŃ ORGANOLEPTYCZNYCH I METOD BADAŃ DLA WŁÓKNA KONOPNEGO DŁUGIEGO BIOLOGICZNEGO TRZEPANEGO PRODUKCJI ROSZARNICZEJ I WIEJSKIEJ, POWROŹNICZEJ

| Cecha                       | Gatunek                                                                                                                     |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                           | Metoda badania wg |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
|                             | I                                                                                                                           | II                                                                                                                                                  | III                                                                                                                                                                                                       |                   |
| Długość garści              | wymagane jak najdłuższe garście                                                                                             | wymagane średnio długie garście                                                                                                                     | dopuszczalne krótkie garście włókna, nie krótsze jednak niż 80 cm                                                                                                                                         | PN-74/P-04961     |
| Wytrzymałość na rozciąganie | wymagane włókno wybitnie wytrzymałe                                                                                         |                                                                                                                                                     | wymagane włókno bardzo wytrzymałe                                                                                                                                                                         |                   |
| Zanieczyszczenia            | wymagane włókno bardzo czyste                                                                                               | wymagane włókno czyste                                                                                                                              | dopuszczalne włókno nieco zanieczyszczone                                                                                                                                                                 |                   |
| Wygląd zewnętrzny garści    | wymagane garście bardzo równomiernej grubości na całej długości, o włóknach technicznych nierozciągniętych i niepoplątanych | wymagane garście równomiernej grubości na całej długości, o włóknach technicznych nierozciągniętych; dopuszczalne włókna techniczne nieco poplątane | dopuszczalne w małej ilości garście nierównomiernej grubości na całej długości (tzw. karasiowate), o włóknach technicznych nieco spakulonych i nieco rozciągniętych, jednak bez gniazd włókna spakulonego |                   |
| Szorstkość                  | wymagane włókno szorstkie                                                                                                   |                                                                                                                                                     | dopuszczalne włókno mało szorstkie                                                                                                                                                                        |                   |
| Tasiemkowatość              | wymagane włókno o tasiemce wyraźnej, zwartej, niepostrzępionej i mało podzielnej                                            |                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                           |                   |
| Łapy                        | wymagane włókno z bardzo małą liczbą łap                                                                                    | wymagane włókno z małą liczbą łap                                                                                                                   | dopuszczalne włókno z dużą liczbą łap                                                                                                                                                                     |                   |

#### INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego, Żyrardów.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-67/7511-07

a) podano wskaźnik wytrzymałości włókna, wyznaczany wg PN-71/P-04676,

b) uaktualniono terminologię i określenia,

c) wprowadzono oznaczenia wg SWW i SWA.

3. Normy i dokumenty związane

PN-71/P-04601 Metody badań surowców, półwyrobów i wyrobów włókienniczych. Wyznaczanie wilgotności

PN-74/P-04961 Metody badań surowców włókienniczych.

Słoma i włókno lnu i konopi. Badania organoleptyczne

BN-70/7511-13 Metody badań surowców włókienniczych.

Włókno konopne długie trzepane stosowane na wyroby powroźnicze. Kontrola laboratoryjna

Systematyczny Wykaz Wyrobów. T. 3. GUS. Warszawa: Wydawnictwo Katalogów i Cenników 1975

Systematyczny Wykaz Asortymentowy 1931. Zjednoczenie Przemysłu Lniarskiego. Warszawa: Wydawnictwo

Katalogów i Cenników 1969

Indeks surowców i półfabrykatów. T. 1. Indeks surowców. Żyrardów: Centralne Laboratorium Przemysłu Lniarskiego 1970

4. **Autor projektu normy** — dr mgr inż. Krystyna Rawa — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań.

33      **BN-76/7522-06 Włókno konopne długie trzepane biologiczne na wyroby powroźnicze**  
            **XI 71**

**zmiana 1**  
**19.7.78 r.**

1. Tablicę 1 uzupełnia się brakującymi wskaźnikami wytrzymałości bezwzględnej, daN (kG), nie mniej niż:

gatunek I — 16 (17),

gatunek II — 12 (13),

gatunek III — 10 (11).

2. Tablicę 2 uzupełnia się brakującymi wskaźnikami wytrzymałości bezwzględnej, daN (kG), nie mniej niż:

gatunek I — 16 (17),

gatunek II — 12 (13),

gatunek III — 10 (11).

3. W INFORMACJACH DODATKOWYCH, p. 4 zmienia się następująco: 4. **Auto-**  
**rzy projektu normy** — mgr inż. A. Nagórski, inż. Z. Probulski, mgr inż. J. Fegler-  
**ska** — Instytut Krajowych Włókien Naturalnych, Poznań; mgr inż. A. Toma — Zje-  
**dnoczenia Przemysłu Lniarskiego, Łódź.**

(Biuletyn PKNiM nr 11—12/78 poz. 112)

23.      **BN-76/7522-06 Włókno konopne długie trzepane biologiczne na wyroby powroźnicze**  
            **1171**

**zmiana 1**  
**90.09.14**

1. W punkcie 1.2 w Załączniku — Metoda badania, zamiast: PN-74/P-04961  
powinno być: PN-84/P-04961.

2. W INFORMACJACH DODATKOWYCH w p. 3, zamiast: PN-74/P-04961  
powinno być: PN-84/P-04961 MBSW. Słoma i włókno lnu oraz konopi. Badania  
organoleptyczne.

(Biuletyn PKNMiJ nr 1/91 poz. 6)